

بیماری کاوازاکی چیست؟

کاوازاکی یک بیماری التهابی حاد است که قلب و عروق بدن را درگیر میکند. اما بیشترین عروقی که آسیب می بینند، عروق کرونر(عروق خون رسان قلب) را درگیر می هستندو باعث ایجاد لخته در عروق می شود. در حالت طبیعی، سیستم ایمنی با تولید آنتی بادی بدن را در مقابل عوامل مضر مثل میکرب ها محافظت می کند اما در بیماری های التهابی این سیستم دچار اشکال می شود و بر علیه خود بدن آنتی بادی تولید می کند. این بیماری در نژادهای آسیایی شایع تر می باشد. در ۸۰ درصد موارد کودکان زیر ۵ سال مبتلا می شوند اما بیشترین شیوع بین سنین ۱۸ تا ۲۴ ماهه می باشد و در پسران ۱/۵ برابر دختران می باشد. هر چند بیماری خودبخود بهبود می یابد اما در صورت عدم درمان از هر ۵ کودک یک مورد دچار آسیب های قلبی می شود. آسیب های قلبی در شیرخواران زیر یکسال شایع تر و جدی تر می باشد.

علت بیماری

علت بیماری ناشناخته است اما نقش عوامل ارثی و عفونی هنوز در دست مطالعه می باشد .مطالعات نشان داده اند اگر یکی از فرزندان یک خانواده مبتلا شوند احتمال ابتلا سایر فرزندان بیشتر از دیگران می باشد. همچنین این بیماری در اواخر زمستان و اوایل بهار شایع تر است بنابراین احتمال تأثیر عوامل عفونی نیز مطرح می شود. عوامل محیطی(از جمله مهمترین این عوامل قرار گرفتن در تنگنا و فشار عصبی و ترس فرار کردن از موقعیت های تنش زا)و سموم ممکن است نقش داشته باشند .

علائم بیماری

بیماری با تب ناگهانی و بیش از ۳۹ درجه سانتی گراد شروع می شود که حداقل برای ۵ روز ادامه می یابد علاوه بر این تجویز آنتی بیوتیک و داروهای تب بر، بر روی کاهش تب تأثیری ندارند و معمولاً تب همراه با چند مورد از علائم زیر می باشد:

- التهاب و قرمزی چشم ها

- قرمزی و ورم در کف دستها و پاها که گاهی دردناک خواهد بود و بعد از ۲ تا ۳ هفته دچار پوسته ریزی خواهد شد.

- لایه فوقانی زبان پوسته دار می شود ، که باعث ایجاد نمای زبان توت فرنگی می شود ، در این حالت زبان قرمز و شفاف می شود و لب ها قرمز و دچار ترک خوردگی می شود.

- بشورات جلدی (دانه های پوستی)

- دردناک و متورم شدن غدد لنفاوی ناحیه گردن

- تحریک پذیر شدن کودک

- دل درد

- درد عضلانی

- علائم زیر کمتر شایع می باشند:

- تهوع، استفراغ و اسهال

- التهاب و درد مفاصل

نکته: گاهی علامت فقط بصورت تب شدید می باشد که

بیش از ۵ روز ادامه می یابد ولی سایر علائم بطور کامل

وجود ندارد بنابراین در این موارد تشخیص مشکل می

شود و شروع درمان به تعویق می افتد و احتمال بروز

عوارض جدی بیشتر می شود.

تشخیص

آزمایش تشخیصی اختصاصی جهت قطعی شدن تشخیص

کاوازاکی وجود ندارد و تشخیص بیشتر بر اساس علائم صورت

می گیرد اما تعدادی آزمایش وجود دارند که به قطعی شدن

تشخیص کمک می کنند. این آزمایش عبارتند از:

- **آزمایش خون**

یافته هایی که در آزمایش خون به تشخیص کمک می کنند

شامل موارد زیر می باشند:

- افزایش گلبول های سفید خون

- افزایش پلاکت های خون؛ پلاکت های خون از هفته دوم شروع به افزایش می کند. افزایش پلاکت احتمال بروز لخته در خون را افزایش می دهد.

- کاهش هموگلوبین(کم خونی)

- افزایش فاکتورهای التهابی مثل ESR و CRP

- افزایش آنزیم های کبدی

آزمایش های تشخیصی مربوط به قلب

- اکو کاردیوگرافی قلب که وضعیت قلب و عروق آن را

نشان می دهد. اکوکاردیوگرافی معمولاً در زمان

تشخیص طبیعی می باشد، در این صورت باید ۲ هفته و

۶ تا ۸ هفته بعد از شروع علائم اکو تکرار شود، تا در

صورت بروز عوارض پی گیری های مربوطه انجام شود.

- نوار قلب

درمان

اهداف درمان عبارتند از:

- کاهش و پیش گیری از بروز عوارض قلبی و عروقی

- ارزیابی و پیگیری وضعیت قلبی عروقی جهت تشخیص و

درمان به موقع عوارض قلبی و عروقی

تلاش بر این است که بلافاصله بعد از تشخیص و ترجیحاً ۱۰

روز پس از شروع علائم داروی ایمینوگلوبولین بصورت وریدی

تزریق شود. این دارو باعث سرکوب واکنش های التهابی و در

نتیجه پیش گیری از عوارض قلبی عروقی و کاهش تب می

شود. یک دوز ایمینوگلوبولین در طی ۱۰ تا ۱۲ ساعت تزریق

می شود اگر تب تخفیف نیافت دوباره باید تکرار گردد.

عوارض شایع آن تب، لرز و بدن درد می باشد. گاهی جهت

کاهش تب استامینوفن نیز تجویز می شود.

سازمان بهداشت و آموزش پزشکی

مرکز آموزشی درمانی نمازی
واحد آموزش ضمن خدمت

بیماری کاوازاکی

PT-HO-128

گردآورندگان: رضیه ماکولاتی کارشناس پرستاری

بازبینی: اشرف معمارزاده کارشناس ارشد NICU

استاد علمی: دکتر حمیدرضا هوشمندفلوی فوق تخصص

آسم و آلرژی در کودکان

۱۳۹۱

- ◆ علائم آنفولانزا و آبله مرغان را باید سریع به پزشک گزارش کنید.
- ◆ تورم و التهاب مفاصل بزرگ ممکن است تا هفته ها ادامه داشته باشد که همراه با سفتی مفصل بویژه در صبح ها، فصل سرما و بعد از خواب می باشد. انجام تمرینات ورزشی ملایم در وان آب گرم یا استخر می تواند در کاهش سفتی مفاصل مؤثر باشد. سفتی مفاصل غالباً موقتی است و برطرف می شود.
- ◆ واکسیناسیون با اورویون، سرخچه و سرخک تا ۱۱ ماه بعد از تزریق ایمونوگلوبین باید به تأخیر بیافتد.
- ◆ تا زمانی که کودک آسپرین دریافت می کند، جهت تزریق واکسن آبله مرغان باید با پزشک مشورت کنید البته در ایران هنوز واکسیناسیون بر علیه آبله مرغان معمول نیست ولی کودک را از تماس با افراد مبتلا به آبله مرغان باید دور نگه داشت .
- ◆ واکسن آنفولانزا باید سالیانه تزریق شود.
- ◆ در صورت وجود ترک روی لب، یک پماد چرب کننده روی لب بمالید.
- ◆ اگر درون دهان التهاب وجود داشت، به کودک غذا های آبکی و نرم بدهید.

منبع:

- 1- Kawasaki disease. Available from: http://www.mdconsult.com/das/pdxmd/body/175120333-3/928614054?type=med&eid=9-u1.0-_1_mt_1014228
Accessed: December 2009.
- 2- Hockenberry, M. & Willson, D. (2007). Wong's Nursing Care of Infants and Children. 8th ed. Mosby.
- 3- Kei et all, Kawasaki Disease as a Systemic Vasculitis in Childhood, Ann Vasc Dis. 2010; 3(3): 173-181

داروی دیگر آسپرین می باشد. آسپرین ابتدا با دوز بالا و پس از ۱۴ روز با دوز کم تجویز می شود و باید تا زمانیکه پلاکت به حد طبیعی برسد تجویز گردد. آسپرین باعث پیش گیری از تشکیل لخته می شود. این دارو در بیماریهای شدید کبدی و کلیوی منع مصرف دارد آسپرین باید همراه غذا خورده شود. اگر قرص دارای پوشش محافظت کننده است باید کاملاً قورت داده شود و از شکست و خرد کردن آن باید پرهیز کرد و به هنگام مصرف در صورت بروز عوارض گوارشی باید به پزشک اطلاع داد. آسپرین با دوز بالا ممکن است باعث سمیت شود که علائم آن وزوز گوش، سردرد و سرگیجه می باشد.

موقیت درمان

اگر داروی ایمونوگلوبولین ۱۰ روز اول، پس از شروع علائم شروع شود، عوارض قلبی و عروقی به شدت کاهش پیدا می کند و در صورت بروز این عوارض یک تا ۲ سال بعد عوارض از بین می روند. در حدود یک در صد از کل مبتلایان دچار مشکل عروقی شدید (آنوریسم بزرگ) می شوند که در این افراد جهت پیش گیری از لخته باید داروی ضد انعقاد مثل وارفارین یا هپارین استفاده شود.

توصیه های ضروری جهت والدین:

- ◆ تأکید می شود بعد از مرخص شدن پی گیری های پزشکی جهت درمان و پیش گیری به موقع از عوارض حتماً انجام شود.
- ◆ روزانه قبل از دادن آسپرین، درجه حرارت کودک را اندازه گیری کنید، در صورت بروز تب به پزشک مراجعه کنید.
- ◆ تحریک پذیری کودک ممکن است تا دو ماه بعد از شروع بیماری ادامه داشته باشد در این صورت باید کودک در یک محیط آرام قرار گیرد.